

Verklaring van erfrecht nodig? Onderzoek, vertraging en hulp bij een conflict

Breng doel, betrokkenen en ontbrekende informatie samen.

LEES / ORDEN / BEWAAR

Van uw vraag naar een volgende stap

Bank of notaris vraagt een verklaring van erfrecht? Lees wat de verklaring bewijst, waarom onderzoek nodig is en wat u bij vertraging kunt voorbereiden.

Begin met overzicht

Een verklaring van erfrecht legt vast wie erfgenaam is en wie bevoegd is de nalatenschap namens de erfgenamen af te wikkelen. Zij wordt opgesteld door een notaris na onderzoek. Niet iedere instantie heeft haar in iedere situatie nodig; vraag daarom waarvoor de verklaring wordt verlangd. Een testamentkopie of overlijdensakte bewijst niet automatisch dezelfde bevoegdheid. Bij een vastgelopen onderzoek of conflict kan een advocaat erfrecht uw eigen positie beoordelen. Deze gids gaat over de verklaring en het onderzoek, niet over een volledig verdelingsproces of een algemene volmacht voor familieleden.

Leg dit alvast klaar

- ☐ Waarvoor wordt de verklaring gevraagd?
- ☐ Welke informatie is bekend over testament en familie?
- ☐ Wie heeft al contact met de notaris?

Uitleg bij uw situatie

Lees de uitleg en noteer wat u in uw eigen dossier nog moet laten beoordelen.

1. Vraag welke handeling bewijs van bevoegdheid vereist

Begin bij de instelling die de verklaring verlangt. Gaat het om toegang tot een rekening, verkoop van een woning of contact over de afwikkeling? Vraag schriftelijk welk document nodig is en of een eenvoudiger stuk volstaat. Volgens Notaris.nl is niet altijd een verklaring van erfrecht vereist; soms is een akte van overlijden voldoende. Dat betekent niet dat u zelf voor iedere bank mag bepalen welk bewijs aanvaard moet worden.

Maak vervolgens een lijst van handelingen die nu stilstaan. Zo kan de notaris beoordelen welke opdracht nodig is en of spoed speelt. Een algemene wens de administratie te regelen geeft minder richting dan een concrete bankvraag met een reactiedatum. Bewaar ook de voorwaarden van de instelling. Een verklaring aanvragen zonder te weten waarvoor zij wordt gebruikt kan leiden tot onduidelijkheid over de omvang van het noodzakelijke onderzoek.

2. Begrijp wat de verklaring wel vastlegt

De verklaring vermeldt volgens de officiële notariële voorlichting wie erfgenamen zijn en wie de afwikkeling mag verzorgen. Het onderzoek kan daardoor verder gaan dan het overschrijven van namen uit een familieboekje. Identiteit, de relevante uiterste wil en bevoegdheden moeten aansluiten. Laat u uitleggen of u zelf bevoegd bent, samen met anderen moet handelen of te maken heeft met een executeur of andere vertegenwoordiger.

De verklaring is geen garantie dat er alleen baten zijn en geen toestemming om zonder verdere regels te verdelen. Ook het bestaan van een bekende bankrekening zegt niets over verborgen schulden. Bespreek uw keuze rond aanvaarding en de gevolgen daarvan afzonderlijk. Een bank kan bevoegdheid willen controleren terwijl de vraag hoe de nalatenschap veilig moet worden afgewikkeld nog nadere aandacht vraagt.

3. Het testamentonderzoek kan uitlegvragen opleveren

De notaris onderzoekt het Centraal Testamentenregister en vraagt een relevant testament op bij de bewaarder. Het CTR zelf bevat alleen registratiegegevens en verstrekt geen inhoud. Een oude kopie van de familie vervangt dat onderzoek dus niet zonder meer. Geef beschikbare kopieën wel door, samen met eventuele aanwijzingen voor een later of buitenlands document.

Uitleg bij uw situatie (vervolg)

Notaris.nl noemt dat een testament voor meerdere uitleg vatbaar kan zijn, bijvoorbeeld bij een voormalige partner of keuzemogelijkheden voor een langstlevende. Vraag wat precies moet worden opgehelderd. Een meningsverschil over de tekst is iets anders dan een ontbrekende geboorteakte. Als uw eigen aanspraak daardoor ter discussie staat, kan een onafhankelijke advocaat helpen de juridische vraag te formuleren en uw belang naast het notariële onderzoek te beoordelen.

4. Onderzoek naar erfgenamen en keuzes kost soms tijd

Wanneer geen testament geldt, moet worden vastgesteld wie volgens de wet erfgenaam is. De notaris gebruikt registers en kan aanvullende informatie bij gemeenten of buitenlandse instanties nodig hebben. Maak daarom een controleerbaar overzicht van familieleden en vermeld onzekerheden. Schrijf niet dat iemand beslist erfgenaam is wanneer bijvoorbeeld afstamming of een eerder overlijden nog niet is onderzocht.

De notariële voorlichting noemt ook identiteitscontrole en de keuze van erfgenamen over aanvaarding. Beneficiaire aanvaarding en verwerping kunnen gevolgen hebben voor de bevoegdheid. Bij een benoemde executeur is relevant of die de benoeming aanvaardt. Vraag welke verklaringen nog ontbreken en van wie. Zonder dat inzicht kan een familieconflict ten onrechte worden gezien als onwil van het notariskantoor, terwijl een concrete noodzakelijke beslissing nog openstaat.

5. Reageer op vertraging met een gerichte voortgangsvraag

Vraag welk onderdeel van het onderzoek nog niet gereed is, welke informatie nodig is en wie die moet leveren. Een voortgangsoverzicht is nuttiger dan alleen de vraag waarom het zo lang duurt. Noteer welke acties u zelf kunt ondernemen en op welke vraag u een antwoord verwacht. Er bestaat geen enkele vaste doorlooptijd die zonder dossieronderzoek voor alle nalatenschappen kan worden gegarandeerd.

Werkt een erfgenaam niet mee, laat vaststellen wat precies ontbreekt: identiteit, keuze, volmacht of een inhoudelijke afspraak. Deze onderdelen zijn juridisch niet hetzelfde. Een advocaat kan bij een werkelijk conflict beoordelen welke route past, maar een procedure is niet automatisch de snelste oplossing voor een administratief ontbrekend stuk. Neem de schriftelijke vragen en reacties mee zodat de oorzaak van het vastlopen controleerbaar wordt.

6. Behoud overzicht over kosten en andere verplichtingen

Vraag vooraf welke werkzaamheden onder de opdracht vallen en hoe extra onderzoek wordt berekend. Een eenvoudige verklaring en een dossier met buitenlandse documenten of betwiste uitleg zijn geen identieke opdrachten. Laat uitleggen wat nog niet in een offerte zit en op welk moment aanvullend overleg nodig is. Deze gids noemt geen vaste tarieven en geen gegarandeerde termijn voor afgifte.

Uitleg bij uw situatie (vervolg)

Houd ondertussen lopende belasting-, onderhouds- en beveiligingsvragen apart bij. Wachten op de verklaring betekent niet dat iedere praktische verantwoordelijkheid of reactiedatum stilvalt. Vraag wie noodzakelijke handelingen rechtsgeldig kan doen zolang het onderzoek loopt. Ga niet zelf bankgegevens of handtekeningen van de overledene gebruiken als vervanging voor bevoegdheid. Leg urgente vragen voor aan de notaris of een eigen adviseur met de bijbehorende documenten.

7. Fictief voorbeeld: banktoegang met een testamentkopie

Stel: een zoon toont de bank een kopie van het testament en zegt dat hij de rekeningen gaat afwikkelen. Er zijn nog andere mogelijke erfgenamen en het is niet vastgesteld of een benoemde executeur heeft aanvaard. De bank vraagt om een verklaring van erfrecht. De zoon ziet dat als een nutteloze formaliteit, maar de open vragen gaan over werkelijke bevoegdheid.

Hij vraagt daarom welke handelingen de bank wil vrijgeven en geeft de notaris de bankbrief, familiegegevens en beschikbare stukken. Het onderzoek maakt duidelijk wie mag handelen en welke keuzes nog nodig zijn. Dit fictieve voorbeeld betekent niet dat iedere bank in iedere nalatenschap dezelfde verklaring vereist. Het laat zien waarom een testamenttekst alleen niet altijd volstaat en waarom de concrete vraag van de instelling belangrijk is.

8. Checklist voor de opdracht aan de notaris

Maak één dossier met de aanleiding, betrokken personen en ontbrekende keuzes. Geef ook aan of u een conflict vermoedt en welk eigen belang daardoor wordt geraakt. Vraag om een duidelijke taakverdeling voordat u losse stukken gaat opvragen.

- ☐ Overlijdensakte, persoonsgegevens en actuele contactgegevens van betrokken familieleden.
- ☐ Brief van bank of andere instelling met de gevraagde bevoegdheid en handeling.
- ☐ Beschikbare testamenten, CTR-informatie en eventuele buitenlandse aanwijzingen.
- ☐ Gegevens over aanvaarding, verwerping, executeur en verleende volmachten.
- ☐ Openstaande informatievragen, urgente termijnen, kostenafpraak en een concreet voortgangspunt.

Veelgestelde vragen

Is bij ieder overlijden een verklaring van erfrecht verplicht?

Nee. Volgens Notaris.nl is zij niet altijd nodig. Vraag de betrokken instelling welk bewijs in uw situatie voor de gewenste handeling wordt verlangd.

Kan ik zelf een verklaring van erfrecht opstellen?

Voor deze notariële verklaring moet u naar een notaris. Een eigen overzicht of testamentkopie is niet hetzelfde bewijs van onderzochte erfgenamen en bevoegdheid.

Waarom vraagt de notaris naar aanvaarding?

De keuze van erfgenamen kan gevolgen hebben voor de bevoegdheid om af te wikkelen. De notaris onderzoekt dus meer dan alleen wie als familielid bekend is.

Helpt een advocaat wanneer iemand het onderzoek blokkeert?

Dat kan bij een werkelijk geschil over uw positie of medewerking. Maak eerst concreet welk stuk of welke beslissing ontbreekt, zodat een passende vervolgstap kan worden beoordeeld.

Mijn werkblad

Digitaal invulbaar en printbaar. Geen e-mailadres nodig.

Uw voorbereiding blijft van u

Vul alleen in wat u weet. Bewaar originelen apart. Noteer bij twijfel welke informatie u nog moet opvragen. Laat termijnen en ingrijpende stappen afzonderlijk beoordelen.

Waarvoor wordt de verklaring gevraagd?

Welke informatie is bekend over testament en familie?

Wie heeft al contact met de notaris?

Welke informatie ontbreekt of wordt betwist?

Mijn werkblad (vervolg)

Mijn volgende stap

Welke vraag stel ik aan mijn adviseur en welke afspraak maak ik?

Afspraak / datum / wie bewaakt de vervolgstap?

Bronnen en gebruik

Notaris.nl - verklaring van erfrecht | 2026-10-23

Notaris.nl - Centraal Testamentenregister | 2026-10-23

Notaris.nl - nalatenschap afwikkelen | 2026-10-23

Nog niet juridisch gecontroleerd. Algemene informatie, geen oordeel over uw zaak. Deze PDF heeft geen verzendknop. Bewaar een kopie en controleer na opslaan of uw ingevulde antwoorden bewaard zijn.